

Komentář zajímavého rozhodnutí předsedy, sp. zn. ÚOHS-R0031/2023/VZ

Ráda bych odbornou veřejnost seznámila s nedávaným výše citovaným rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“).

Zadavatel, Plzeňské městské dopravní podniky, a. s., jako centrální zadavatel poptával na základě rámcové kupní smlouvy pravidelné dodávky motorové a arktické nafty v zadávacím řízení s názvem: „**Dodávka motorové nafty – 2. vyhlášení**“, přičemž v oznámení o zahájení zadávacího řízení, jakož i v zadávací dokumentaci zadavatel stanovil výši předpokládané hodnoty veřejné zakázky cca 154 mil. Kč bez DPH. Dále zadavatel v zadávací dokumentaci poměrně detailně specifikoval předpokládané množství odebrané nafty za kalendářní rok, dále týdenní předpokládaný objem dodávek, které následně doplnil formou vysvětlení zadávacích podmínek na počet litrů na jeden svoz. Pro předstihu zadavatel v rámcové kupní smlouvě,

kteou měl v úmyslu uzavřít s jedním vybraným dodavatelem, uvedl, že celkové odebrané množství nafty na základě této rámcové smlouvy se předpokládá ve výši 2 800 000 litrů za kalendářní rok. Týdenní objem dodávek motorové nafty se předpokládá cca 53 846 litrů, když tento údaj je orientační údaj o průměrném odběru, který lze překročit či odebrat méně. Obdobným způsobem zadavatel postupoval u dodávek arktické nafty, opět stanovil pouze předpokládané množství, které má v plánu odebrat. Vzhledem k tomu, že zadavatel z logiky věci nebyl schopen stanovit přesné maximální množství obou druhů nafty, které po dobu dvou let od vybraného dodavatele odebere, byly jím uvedené údaje pouze tzv. předpokládané a orientační. Ostatně zadavatel uvažoval v intencích rámcové dohody ve smyslu § 131 ZZVZ, kdy měl za to, že stačí uvést pouze předpokládané množství dodávek s tím, že detailnější informace o odběrech uvede v dílčích objednávkách.

Na základě skutečností uvedených v podnětu podaném jedním z dodavatelů bylo se zadavatelem ze strany ÚOHS zahájeno přestupkové řízení a zadavatel poté, co měl za to, že jím specifikované zadávací podmínky jsou dostatečně určité a pro dodavatele srozumitelné, aby tito mohli podat své nabídky v zadávacím řízení, byl ze strany ÚOHS odsouzen za přestupek podle § 268 odst. 1 písm. b) ZZVZ s tím, že stanovil zadávací podmínky v rozporu se zásadou transparentnosti uvedenou v § 6 odst. 1 ZZVZ, když v zadávací dokumentaci „*neuvědl nejvyšší rozsah plnění, které má být na základě předmětné rámcové dohody dodáno (tedy buď maximální objem odebrané nafty, nebo maximální množství vynaložených finančních prostředků), nýbrž uvedl toliko, že sjednaný týdenní objem dodávek nafty je údaj orientační a ,zadavatel není povinen toto množství odebrat, ale je oprávněn odebrat i větší množství...‘, aniž by jakýmkoliv způsobem stanovil maximální možné přípustné množství odebrané nafty*“.

ÚOHS v prvním stupni opíral svůj právní názor o rozsudek dánského soudu ze dne 17. 6. 2021 ve věci **C-23/20, Simonsen & Weel A/S** (dále jen „*Simonsen*“), z něhož vyplývá, že zadavatel v oznámení o zahájení zadávacího řízení musí uvést kromě jiného také odhadované množství nebo odhadovanou hodnotu, jakož i nejvyšší množství nebo nejvyšší hodnotu výrobků, které mají být dodány podle rámcové dohody. Zadavatel za své pochybení dostal v rámci prvostupňového rozhodnutí dosti vysokou pokutu. Zadavatel se proti prvostupňovému rozhodnutí ÚOHS bránil rozkladem, neboť je pokládal za velmi přísné a nespravedlivé v tom smyslu, že přes konkretizované odhadované množství odběrů nafty během roku a týdnů, konkrétní dispozice zadavatele uvedené v zadávacích podmínkách, byl zadavatel neúměrně sankcionován, a to i přesto, že rámcové dohody jsou principálně nastaveny na způsobu, že zadavatel si stanoví určitý rámec a poptává plnění dle svých skutečných potřeb, aniž by byl povinen dle ZZVZ stanovit maximální množství, které odebere. ZZVZ v současné platné právní úpravě nepřikazuje zadavateli uvést v zadávací dokumentaci či jinde v zadávacích podmínkách maximum dodávek, zboží apod., které má zadavatel v úmyslu od dodavatele odebrat.

V rámci rozhodnutí o rozkladu předseda ÚOHS nakonec prvostupňové rozhodnutí ÚOHS zrušil a správné řízení zastavil.

Zásadní v tomto rozhodnutí předsedy, dle mého názoru, je rozvedení myšlenky, že stávající judikatura, a to i na eurokonformní úrovni, musí být vykládána vždy s ohledem na konkrétní skutkovou situaci, na parametry konkrétního případu, jenž je posuzován. Předseda ÚOHS v rámci rozhodnutí jednoznačně konstatoval, že rozsudek v případě *Simonsen* je nutné vykládat právě s ohledem na smysl a účel institutu rámcové dohody, tedy zejm. s ohledem na skutečnost, že rámcové dohody jsou využívány především v situaci, kdy zadavatel nemá dostatečně konkrétní představu o přesném rozsahu a struktuře předmětného plnění, příp. chce zachovat variabilitu plnění s ohledem na budoucí vývoj svých potřeb a možností. Lpění na zachování povinnosti vždy stanovit přesné a konkrétní nejvyšší množství nebo nejvyšší hodnotu výrobků, které mají být

dodány na základě rámcové dohody, by mohlo v některých případech smysl rámcové dohody do značné míry popřít. Předseda ÚOHS rovněž uvedl, že je tedy třeba se při posuzování dodržení zásady transparentnosti v souvislosti s rámcovými dohodami zaměřit zejména na skutečnost, zda tato zásada byla zachována s ohledem na všechny podstatné okolnosti veřejné zakázky, nikoliv pouze na to, zda bylo přesně stanoveno maximální množství plnění.

Předseda ÚOHS taktéž konstatoval, že striktní vyžadování, aby podmínky rámcové dohody obsahovaly všechny hodnoty zmíněné v rozsudku *Simonsen* (tj. předpokládané množství nebo předpokládaná hodnota, jakož i nejvyšší množství nebo nejvyšší hodnota výrobků, které mají být dodány na základě rámcové dohody), je záležitostí nad rámec zákona, a to jak § 6 odst. 1, tak i § 131 odst. 1 ZZVZ, a rovněž i nad rámec evropských směrnic, jelikož ani žádná z evropských směrnic takový taxativní výčet podmínek rámcové dohody, jaký je obsažen v rozsudku *Simonsen*, neobsahuje.

Velmi přínosné v tomto rozhodnutí je, že předseda ÚOHS sice uvedl, že rozhodnutí Soudního dvora EU jsou pro náš právní řád závazná, nicméně z nich vyvozené povinnosti, tedy zejména povinnost v oznámení o zahájení zadávacího řízení uvést předpokládané množství nebo předpokládanou hodnotu, jakož i nejvyšší množství nebo nejvyšší hodnotu výrobků, které mají být na základě rámcové dohody dodány, nenachází dosud odraz v zákoně ani evropské směrnici, není tedy v tomto směru zadavatelům stanovena jednoznačná zákonná povinnost. Proto je nutno přihlížet zejm. k důvodům, pro které byla uvedena rozhodnutí Soudního dvora EU vydána, tedy k jejich účelu a smyslu, a v souladu s nimi vykládat povinnosti zadavatelů v rámci aplikace zásady transparentnosti a rovného zacházení. Z cit. rozhodnutí též plyne, že pokud zadavatelé v případě rámcových dohod uvedou předpokládanou hodnotu veřejné zakázky (aniž by současně uvedli i hodnotu maximální, kterou samozřejmě uvést mohou a lze takový postup dle ÚOHS více než doporučit), lze takovou hodnotu považovat právě za limit potřebný pro naplnění zásady transparentnosti zadávacího řízení s ohledem na jistotu případných uchazečů ve smyslu

uvedených rozsudků Soudního dvora EU. Jelikož se však jedná o hodnotu předpokládanou a současně s ohledem na charakter rámcových dohod lze připustit, že tato hodnota může být i překročena, a to buď nevýrazně, nebo v mantinelech nepodstatných změn smlouvy. V opačném případě se dodavatelé, dle tohoto rozhodnutí ÚOHS, vystavují nebezpečí postihu ze strany ÚOHS. V případě vybočení z popsaných limitů je pak nutno považovat rámcovou dohodu za neúčinnou ve smyslu důvodů rozsudku *Simonsen*, čehož se mohou dovolat jak strany rámcové dohody, tak třetí osoby za splnění ostatních zákonných podmínek.

Z cit. případu na dodávku pravidelně poptávané komodity dle rámcového smlouvy si je, dle mého názoru, vhodné vzít ponaučení v tom smyslu, že pokud je to možné, zadavatel by měl vždy stanovit maximální množství plánovaného zboží, které má v úmyslu odebrat, a to např. způsobem, že stanoví, že *rámcová smlouva se uzavírá na dobu určitou, nebo do vyčerpání částky...*, podle toho, která z těchto skutečností nastane dříve. Pokud není možné stanovit maximální množství odebrané dodávky/zboží, pak se v intencích cit. rozhodnutí ÚOHS nabízí stanovit odběry dodávek/zboží takovým způsobem a postupem, aby dodavatelům bylo bez jakýchkoli pochybností zřejmé, jaké předpokládané množství zadavatel odebere, přičemž tento předpokládaný odběr by se měl blížit určité jistotě, aby byl pro dodavatele transparentní, a tím i schopný nacenění. ■

*Toto rozhodnutí komentovala
JUDr. Hana Němečková,
advokátka, Advokátní kancelář
Volopich, Tomšíček & spol. s. r. o.*

Volopich **Tomšíček** & spol.
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ